

Тест А

Уважно прочитайте наступні запитання. Подумайте, який із запропонованих варіантів відповідей є правильним. У завданнях цієї групи з чотирьох варіантів відповідей вірним є тільки один.

Закресліть потрібні літери у бланку для відповідей.

Бажаємо успіху!

1. Вкажіть особливість організації рослини, що зображена нижче:

- а) деревна квіткова рослина;
- б) кущистий лишайник;
- в) багатоклітинна водорість;
- г) водна папороть.

2. На культурних рослинах родини Пасльонові (картопля, помідори) паразитує гриб:

- а) трутовик;
- б) ріжки;
- в) сажка;
- г) фітофтора.

3. На рисунку

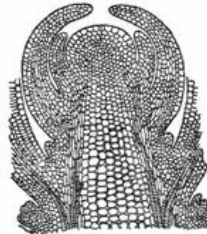
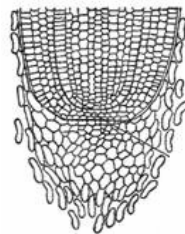
зображено рослину з відділу:

- а) Мохоподібні;
- б) Папоротеподібні;
- в) Хвощеподібні;
- г) Голонасінні.

4. Подорожник має суцвіття:

- а) зонтик;
- б) китиця;
- в) простий колос;
- г) складний колос.

5. Якому з перелічених організмів можуть належати частини, зображені на рисунку?

- а) пеніцил;
- б) яблуна;
- в) колорадський жук;
- г) вольвокс.

6. У дощового черв'яка газообмін відбувається через:

- а) покриви;
- б) шкірні зябра;
- в) трахейні зябра;
- г) ктенидії.

7. Гризучо-лижучий ротовий апарат має:

- а) муха;
- б) жук-олень;
- в) джміль;
- г) цвіркун.

8. Якщо амебу та еритроцит людини помістити у дистильовану воду, то еритроцит зруйнується, а амеба – ні. Безпосередньою причиною цього є наявність у амеби:

- а) ядра;
- б) скоротливої вакуолі;
- в) несправжньоніжок;
- г) війок.

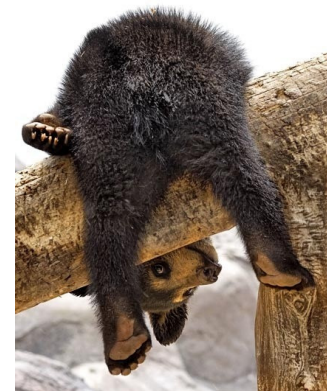
9. В серці акул камер:

- а) одна;
- б) дві;
- в) три;
- г) чотири.

10. Яка характеристика будови тіла птаха пов'язана з пристосуванням до польоту?

- а) два кола кровообігу;
- б) наявність чотирикамерного серця;
- в) пара очей;
- г) порожнисті кістки.

11. Яка частина тіла є у зображеній на рисунку тварини, але відсутня у крокодила?

- а) діафрагма;
- б) плечова кістка;
- в) нирка;
- г) печінка.

12. Наявність двох кіл кровообігу у тварин є необхідною для:

- а) внутрішнього запліднення;
- б) розмноження на суходолі;
- в) легеневого дихання;
- г) польоту.

13. На початку стрес-реакції у крові людини суттєво НЕ змінюється рівень гормону:

- а) адреналіну;
- б) кортизолу;
- в) норадреналіну;
- г) тироксину.

14. Бічне викривлення хребта називається:

- а) лордоз;
- б) кіфоз;
- в) сколіоз;
- г) анастомоз.

15. Антитіла є фактором:

- а) вродженого клітинного імунітету;
- б) набутого клітинного імунітету;
- в) вродженого гуморального імунітету;
- г) набутого гуморального імунітету.

16. Мале коло кровообігу людини починається:

- а) від правого шлуночка;
- б) від правого передсердя;
- в) від лівого шлуночка;
- г) від лівого передсердя.

17. Сполучнотканинна оболонка легень називається:

- а) альвеола;
- б) плевра;
- в) перикард;

- г) міокард.
- 18. Структурно-функціональною одиницею нирки є:**
- а) уретра;
б) сечовий міхур;
в) нефрон;
г) сечовід.
- 19. Переважна кількість крові до головного мозку людини (близько 80%) постачається по:**
- а) хребтових артеріях;
- б) внутрішніх сонних артеріях;
в) зовнішніх сонних артеріях;
г) яремних венах.
- 20. У травному тракті більшість поживних речовин всмоктується у:**
- а) ротовій порожнині;
б) шлунку;
в) тонкому кишечнику;
г) товстому кишечнику.

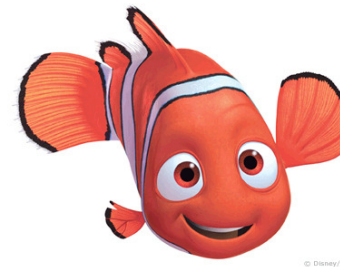
Тест Б

Уважно прочитайте наступні запитання. Подумайте, які з запропонованих варіантів відповідей є правильними. У завданнях цієї групи з п'яти варіантів відповідей вірними можуть бути від одного до п'яти. Закресліть потрібні літери у бланку для відповідей.
Бажаємо успіху!

- 1. Для яких рослин характерним є відсутність джгутикових клітин у циклі розвитку?**
- а) баобаб;
б) порфіра;
в) спірогіра;
г) хламідомонада;
д) щитник чоловічий.
- 2. Які з наведених грибів є їстівними (включно з умовно-їстівними):**
- а) білий гриб (боровик);
б) мухомор зелений (бліда поганка);
в) мухомор цезаря;
г) мухомор червоний;
д) мухомор червоноіючий;
- 3. Вкажіть плоди, які можуть бути у представників класу Однодольні:**
- а) зернівка;
б) крилатка;
в) сім'янка;
г) стручок;
- д) ягода.
- 4. Деревом є:**
- а) омела біла;
б) дуб звичайний;
в) сосна звичайна;
г) кедр гімалайський;
д) ялівець козачий.
- 5. До класу Дводольні належать такі родини:**
- а) Айстрові,
б) Капустяні,
в) Лілійні,
г) Пасльонові,
д) Цибулеві.
- 6. З перелічених органів рослин до генеративних належать:**
- а) сорус,
б) стебло,
в) листок,
г) квітка,
д) корінь.

- 7. Назвіть комах, розвиток яких відбувається з повним метаморфозом:**
- а) сарана мандрівна;
б) муха хатня;
в) білан капустяний;
г) колорадський жук;
д) бджола медоносна.
- 8. Проміжним хазяїном для ехінокока можуть бути:**
- а) равлики;
б) веслоногі ракоподібні;
в) люди;
г) парнокопитні;
д) риби.

- 9. Прототипом мультиплікаційного героя рибки на ім'я Немо стала риба-клоун, яка у природі мешкає між жалкими щупальцями морських анемон.**

Морські анемони, як відомо, харчуються рибою, проте, на риб-клоунів не діє їхня отрута. В чому полягає взаємна вигода від співіснування цих двох видів тварин?

- а) риба-клоун захищає морську анемону від хижаків;
б) риба-клоун чистить щупальця анемона від паразитів та недоїдків;
в) риба-клоун отримує лікувальну терапію від отрути анемона;
г) риба-клоун знаходить захист від хижаків між щупальцями анемона;

- д) риба-клоун відкладає ікру у кишкову порожнину анемона.

- 10. Багато глибоководних тварин, які розповсюджені у товщі води, мають здатність до біоломінісценції. Які функції виконує таке світіння тіла?**

- а) приваблення статевого партнера;
б) заманювання жертви;
в) захист від хижаків;
г) освітлення довколишніх вод;
д) естетичний вигляд.

- 11. До виводкових птахів належать:**

- а) горобець;
б) голуб;
в) грак;
г) ворона;
д) крижень.

- 12. Вкажіть кістки, що можуть входити до складу поясу передньої кінцівки хребтних тварин:**

- а) вилочка;
б) вороняча кістка;
в) грудина;
г) клубова кістка;
д) лопатка.

- 13. Вкажіть тварин, яким притаманне внутрішнє запліднення:**

- а) біла акула;
б) горбуша;
в) ропуха сіра;
г) ящірка прудка;
д) ящірка живородна.

- 14. Спільними ознаками представників типів Хордові та Молюски є:**

- а) трубчаста нервова система,
б) замкнена кровоносна система,
в) незамкнена кровоносна система,

- г) дихальна система може бути представлена як легеньми, так і зябрами,
д) наскрізна травна система.

15. Структурами, основа яких формується з епітеліальних тканин, є:

- а) слизові оболонки дихальних шляхів;
б) серцевий м'яз;
в) спинний мозок;
г) легеневі альвеоли;
д) сухожилки.

16. До плоских кісток належать:

- а) лопатка;
б) стегнова кістка;
в) кістки гомілки;
г) кістки передпліччя;
д) грудина.

17. Процес згортання крові відбувається за участі:

- а) гістаміну;
б) протромбіну;
в) тромбіну;
г) фібриногену;
д) фібрину.

18. До дихальних шляхів належать:

- а) носова порожнина;
б) гортань;
в) трахея;
г) бронхи;
д) легені.

19. До ферментів, що виділяються підшлунковою залозою, належать:

- а) пепсин;
б) трипсин;
в) ліпаза;
г) амілаза;
д) алкогольдегідрогеназа.

20. До водорозчинних вітамінів належать:

- а) вітамін С;
б) вітаміни групи В;
в) вітамін А;
г) вітамін Е;
д) вітамін D.

21. У мозковому шарі надниркових залоз

виробляються гормони:

- а) інсулін;
б) тироксин;
в) адреналін;
г) норадреналін;
д) кортикостероїди.

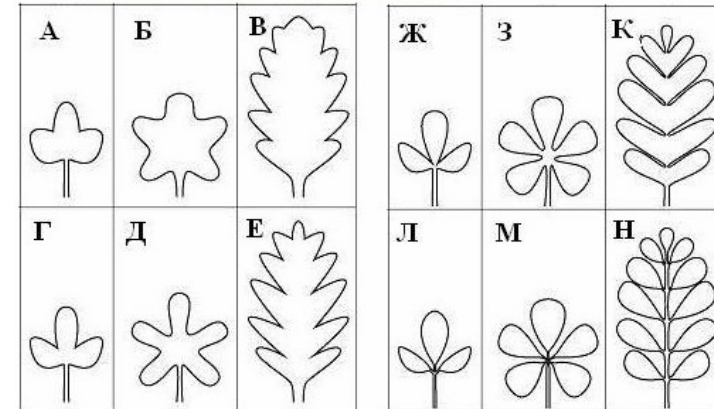
22. В експерименті на нервово-м'язовому препараті при подразненні нерву реєструють його збудження, але скорочення м'язу при цьому відсутні. При прямому подразненні м'язу він скорочуються. Це може свідчити про порушення:

- а) передачі збудження від м'язу до нерву;
б) передачі збудження від нерву до м'язу;
в) збудливості нерву;
г) збудливості м'язу;
д) скоротливості м'язу.

Тест В

Уважно прочитайте наступні запитання. Подумайте, які з запропонованих варіантів відповідей є правильними. Спосіб відповіді на ці запитання вказано у кожному з них. Зверніть увагу на листок для відповідей. Бажаємо успіху!

В1. Листок – бічний орган пагона. Проаналізувавши малюнок, дайте відповідь на запитання.

1.1. Вкажіть складні листки:

- а) А, Г, Ж;
б) В, Е, К;
в) Л, М, Н;
г) Ж, З, Л.

1.2. Назвіть представника, для якого характерні листки, зображені на малюнку Ж.

- а) конюшина;
б) стрілолист;
в) жовтець;
г) горобина.

1.3. Для представників яких родин характерні листки, зображені на малюнку Н?

- а) Айстрові;
б) Бобові;
в) Мальвові;
г) Розові.

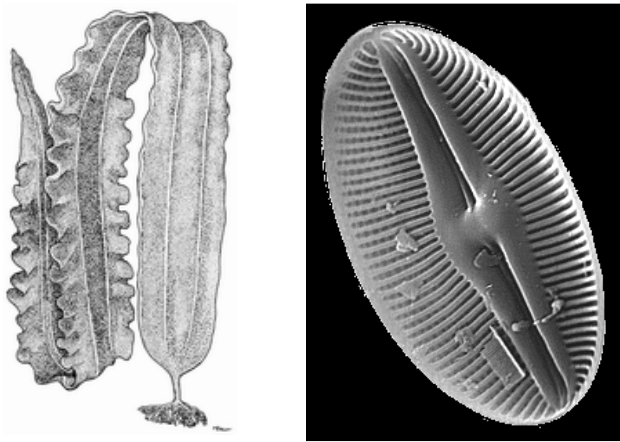
1.4. Для сну широколистого характерні листки:

- а) Б;
б) Д;
в) З;
г) М.

Встановіть відповідність зображень та наведених нижче описів.

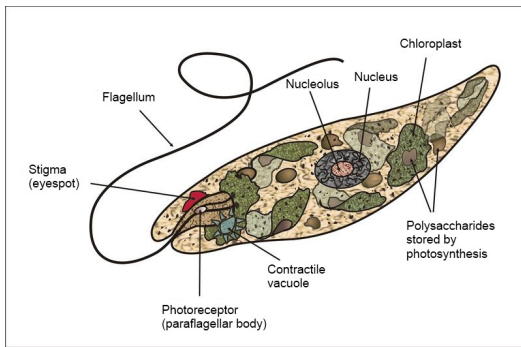
- 1.5. Простий листок, частки якого розчленовані до $\frac{1}{4}$ листкової пластинки та розташовані трійчасто.
- 1.6. Простий листок, частки якого розчленовані до половини листкової пластинки та розташовані пальчасто.
- 1.7. Простий листок, частки якого розчленовані майже до центральної жилки та розташовані перисто.
- 1.8. Складний непарно перистий листок.

В2. Розгляньте наступні рисунки.

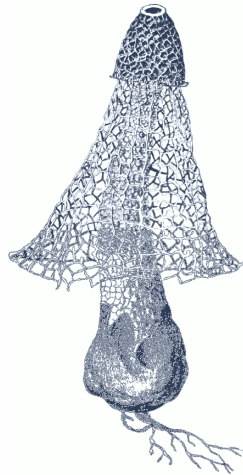

А

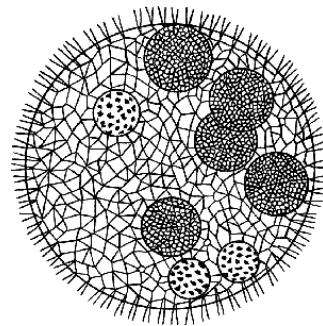
Б

Г

В

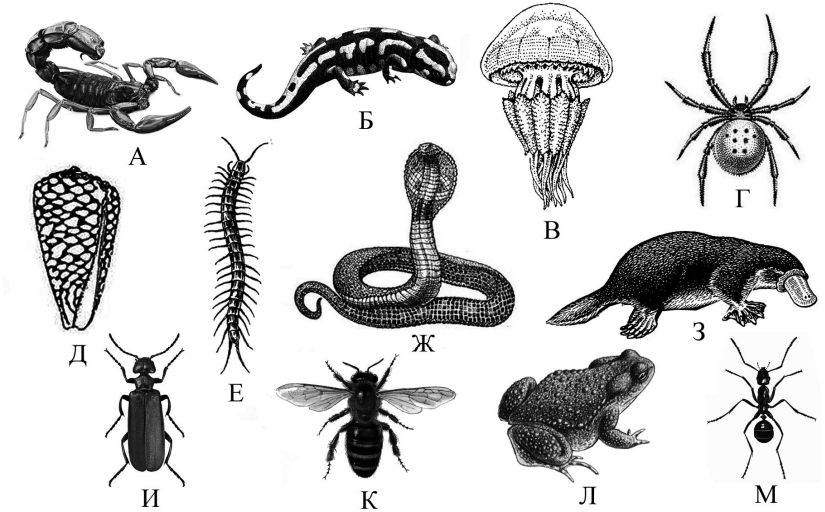
Д

Які з представлених організмів мають наступні ознаки:

- 2.1. Є одноклітинними.
- 2.2. Є багатоклітинними.
- 2.3. Є колоніальними (ценобіальними).

- 2.4. Мають кремнеземовий панцир.
- 2.5. Здатні до осмотрофного живлення.
- 2.6. Здатні до автотрофного живлення.
- 2.8. Належать до водоростей.
- 2.9. Належать до грибів.

В3. Розгляньте на рисунку зображення отруйних тварин.

Найдіть відповідність між наведеними зображеннями і наступними назвами тварин:

- 3.1. Бджола.
- 3.2. Ропуха.
- 3.3. Сколопендра.
- 3.4. Шпанська мушка.
- 3.5. Вогняна саламандра.
- 3.6. Мурашка-форміка.
- 3.7. Конус.
- 3.8. Качкодзьоб.
- 3.9. Каракурт.
- 3.10. Кобра.
- 3.11. Медуза-коренерот.
- 3.12. Скорпіон.

Отрута яких тварин потрапляє в тіло жертви наступними шляхами.

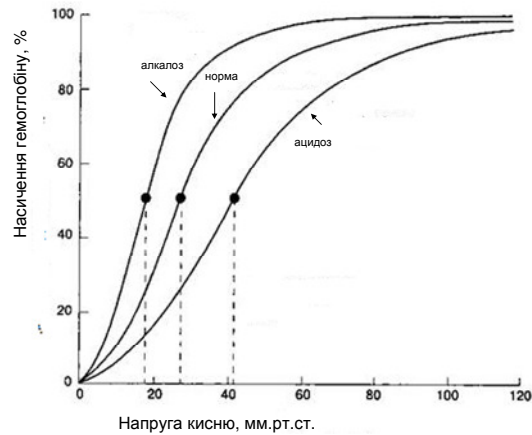
- 3.13. Через хеліцери.
- 3.14. Через жало.
- 3.15. Через ногощелпи.

- 3.16. Через шпори.
- 3.17. Через отруйні зуби.
- 3.18. Через кнідобласти.
- 3.19. Через шкірні залози.
- 3.20. Через виділення паротидних залоз.
- 3.21. Вибризуванням з ампули.
- 3.22. Через гемолімфу.
- 3.23. Через отруйний зуб хоботка.

Дайте відповіді на наступні запитання.

- 3.24. Які з тварин використовують отруту при полюванні?
- 3.25. Які з тварин є вторинноротими?
- 3.26. Які тварини у дорослому стані мають двокамерне серце?
- 3.27. Які тварини мають непрямий розвиток?

В4. На рисунку представлено ефект Бора – залежність насичення гемоглобіну киснем від рН крові (ацидоз - закиснення, алкалоз - залуження). Точками відмічено P_{50} – напруга кисню, за якої окисненовано 50% гемоглобіну.

4.1. Зсув кривої сатурації (насичення) гемоглобіну вправо при ацидозі означає:

- а) збільшення спорідненості гемоглобіну до кисню;
- б) зменшення спорідненості гемоглобіну до кисню;
- в) зміну валентності заліза у гемі;
- г) приєднання до гемоглобіну іону Гідрогену внаслідок утворення вугільної (карбонатної) кислоти в еритроциті;

д) від'єднання іону Гідрогену від гемоглобіну внаслідок дисоціації вугільної (карбонатної) кислоти на воду та вуглекислий газ.

4.2. Сполука гемоглобіну з вуглекислим газом називається:

- а) оксигемоглобін;
- б) карбоксигемоглобін;
- в) карбгемоглобін;
- г) метгемоглобін;
- д) метоксигемоглобін.

4.3. Зсув кривої насичення гемоглобіну вліво при алкалозі в найбільшому ступені спостерігається у:

- а) капілярах головного мозку;
- б) синусоїдах печінки;
- в) капілярах легень;
- г) капілярах скелетних м'язів;
- д) капілярах серця.

4.4. Ацидоз найчастіше спричинений появою у плазмі:

- а) вуглекислого газу;
- б) чадного газу;
- в) кисню;
- г) лактату;
- д) ціаніду.

4.5. Зсув кривої насичення гемоглобіну вправо слід очікувати в:

- а) аорті;
- б) сонній артерії;
- в) капілярах головного мозку;
- г) яремній вені;
- д) верхній порожнистій вені.

**III ЕТАП ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ОЛІМПІАДИ ШКОЛЯРІВ З БІОЛОГІЇ
2016**

**Теоретичний тур :: 9 клас
бланк для відповідей**

Увага! Відмічайте правильні варіанти відповідей, закреслюючи відповідні літери!
Порожні клітинки у таблиці призначені для позначок членів журі.
Не ставте в них ніяких позначок!

Тест "А" (правильним може бути тільки один варіант відповіді!)

A1	а	б	в	г	
A2	а	б	в	г	
A3	а	б	в	г	
A4	а	б	в	г	
A5	а	б	в	г	
A6	а	б	в	г	
A7	а	б	в	г	

A8	а	б	в	г	
A9	а	б	в	г	
A10	а	б	в	г	
A11	а	б	в	г	
A12	а	б	в	г	
A13	а	б	в	г	
A14	а	б	в	г	

A15	а	б	в	г	
A16	а	б	в	г	
A17	а	б	в	г	
A18	а	б	в	г	
A19	а	б	в	г	
A20	а	б	в	г	

Тест "Б" (правильними можуть бути від 1 до 5 варіантів відповідей)

B1	а	б	в	г	д		B8	а	б	в	г	д		B15	а	б	в	г	д	
B2	а	б	в	г	д		B9	а	б	в	г	д		B16	а	б	в	г	д	
B3	а	б	в	г	д		B10	а	б	в	г	д		B17	а	б	в	г	д	
B4	а	б	в	г	д		B11	а	б	в	г	д		B18	а	б	в	г	д	
B5	а	б	в	г	д		B12	а	б	в	г	д		B19	а	б	в	г	д	
B6	а	б	в	г	д		B13	а	б	в	г	д		B20	а	б	в	г	д	
B7	а	б	в	г	д		B14	а	б	в	г	д		B21	а	б	в	г	д	
													B22	а	б	в	г	д		

Наступні клітинки заповнюються лише в разі помилок в основній частині бланка.

Впишіть номер запитання, відповідь на яке потребує виправлення, та закресліть потрібні літери

	а	б	в	г	д		а	б	в	г	д		а	б	в	г	д
--	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---	--	---	---	---	---	---

Тест "В" (спосіб відповіді на запитання описано біля його номера)

V1. Закресліть потрібні літери.

1.1	а	б	в	г	1.2	а	б	в	г	1.3	а	б	в	г	1.4	а	б	в	г
-----	---	---	---	---	-----	---	---	---	---	-----	---	---	---	---	-----	---	---	---	---

Впишіть потрібні літери.

1.5	1.6	1.7	1.8
-----	-----	-----	-----

V2. Впишіть потрібні літери.

2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8	2.9
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

V3. Впишіть потрібні літери.

3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7	3.8	3.9	3.10
3.11	3.12	3.13	3.14	3.15	3.16	3.17	3.18	3.19	3.20
3.21	3.22	3.23							

3.24	3.25	3.26	3.27
------	------	------	------

Закресліть потрібні літери.

4.1	а	б	в	г	д
4.4	а	б	в	г	д

4.2	а	б	в	г	д
4.5	а	б	в	г	д

4.3	а	б	в	г	д
-----	---	---	---	---	---

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХОРДОВИХ ТВАРИН-ГІДРОБІОНТІВ

Мета роботи: проаналізувати особливості будови, розвитку, біології та екології гідробіонтів – представників типу хордові.

Хід роботи:

1. Уважно розгляньте наведені рисунки, на яких зображені гідробіонти.

1.1. Визначте класи зображених тварин і впишіть їхні назви у **таблицю 1** бланку для відповіді.

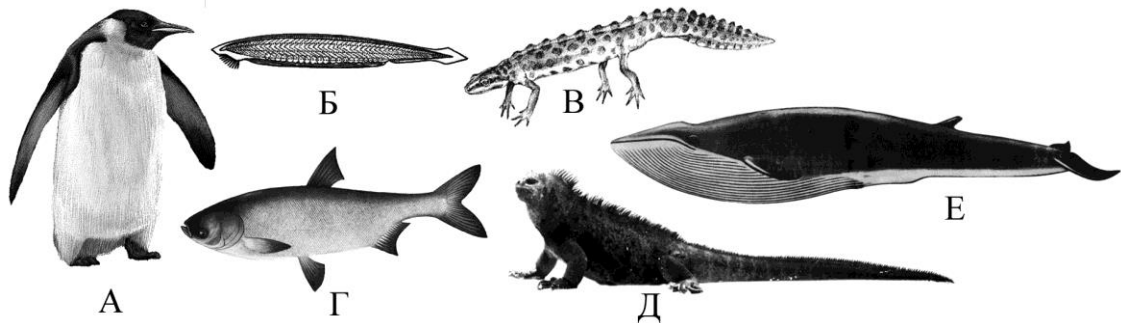

Рис. 1. Хордові тварини – гідробіонти

1.2. Уважно розгляньте наведені на **Рис. 2.** зображення раних зародків різних тварин, що утворились внаслідок дроблення. Виберіть тип зародка, який відповідає зображеному на Рис. 1 представникові хордових, і вкажіть його номер у **таблиці 2** бланку для відповіді.

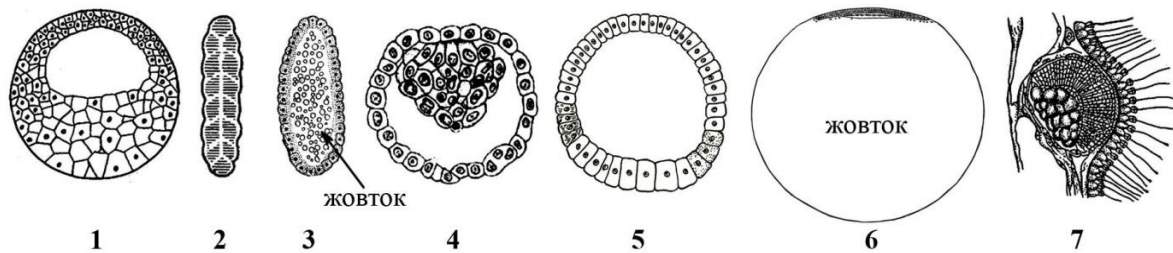

Рис. 2. Ранні зародки різних тварин

1.3. До якої анатомо-систематичної групи належить кожний представник?

У **таблиці 3** бланку для відповіді вкажіть правильні відповіді, закресливши відповідні літери.

1.4. Визначіть переважний характер живлення і місце в трофічному ланцюгу. У **таблиці 4** бланку для відповіді вкажіть правильні відповіді, закресливши відповідні літери.

БАЖАЄМО УСПІХУ!

ЕКОЛОГО-БІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХОРДОВИХ ТВАРИН-ГІДРОБІОНТІВ

(бланк для відповіді)

Таблиця 1

Впишіть назви тварин та їх класів у таблицю

	Клас	Представник
А		
Б		
В		
Г		
Д		
Е		

Таблиця 2

Позначте правильні відповіді, вписавши відповідні цифри

	А	Б	В	Г	Д	Е
Тип зародка (вказіть відповідний номер)						

Таблиця 3

Позначте правильні відповіді, закресливши (×) відповідні літери:

Анатомо-систематична група	Хордові тварини – гідробіонти					
Нижчі хребетні	А	Б	В	Г	Д	Е
Вищі хребетні	А	Б	В	Г	Д	Е
Анамнії	А	Б	В	Г	Д	Е
Амніоти	А	Б	В	Г	Д	Е
Первинноводні	А	Б	В	Г	Д	Е
Вторинноводні	А	Б	В	Г	Д	Е
Пойкілотермні	А	Б	В	Г	Д	Е
Гомойотермні	А	Б	В	Г	Д	Е

Таблиця 4

Позначте правильні відповіді, закресливши (×) відповідні літери:

Екологічна характеристика	Хордові тварини – гідробіонти					
фітофаг	А	Б	В	Г	Д	Е
зоофаг (хижак),	А	Б	В	Г	Д	Е
планктонофаг	А	Б	В	Г	Д	Е
стенофаг	А	Б	В	Г	Д	Е
еврифаг	А	Б	В	Г	Д	Е
консумент 1 порядку	А	Б	В	Г	Д	Е
консумент 2-го порядку	А	Б	В	Г	Д	Е
консумент 3-го порядку	А	Б	В	Г	Д	Е
редуцент	А	Б	В	Г	Д	Е

ВИЗНАЧЕННЯ РОСЛИНИ ЗА ДІАГРАМОЮ КВІТКИ

Діаграма квітки (грец. *diagrama* — рисунок, фігура) — графічне зображення будови квітки за допомогою умовних позначень: чашолистки позначають дужками з кілем, пелюстки — округлими дужками, тичинки і маточки формою поперечного перерізу пиляків і зав'язей. Діаграма відображає найточніші ознаки квітки. Діаграми будують так, щоб покривний листок містився внизу, а вісь гілки, від якої відростає квітка — вгорі.

Крім схематичного зображення, будову квітки можна записати формулою. Формула квітки (лат. *formula* — образ, вид, правило, формула) — умовне позначення будови квітки знаками, літерами та цифрами.

Мета роботи: виявити вміння роботи з діаграмою квітки.

Хід роботи: уважно роздивіться запропоновані зображення рослин та діаграми квітки та дайте відповідь на наступні питання:

1. Знайдіть відповідну діаграму квітки (Рис. 2) для наведених рослин (Рис. 1). Відповідь занесіть до **таблиці 1** бланку для відповіді. У випадку, коли відсутня потрібна діаграма квітки, у клітинці таблиці поставте прочерк "—".

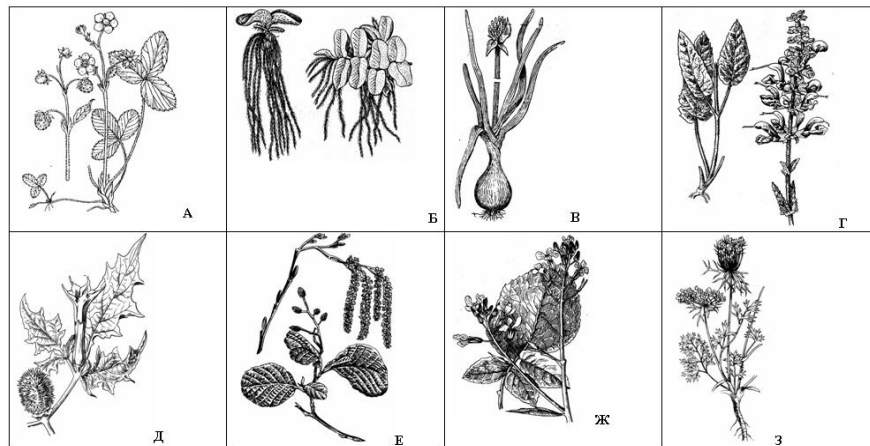

Рис. 1. Рослини.

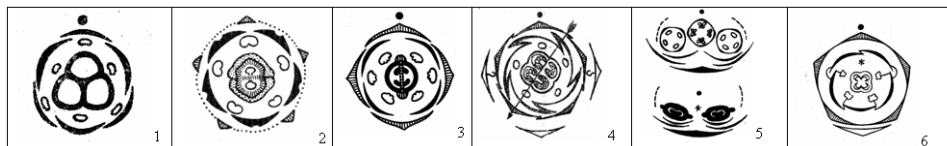

Рис. 2. Діаграми квіток.

2. Проаналізуйте зображені рослини і дайте відповіді на запитання у **таблиці 2** у бланку для відповіді, закресливши відповідні літери.

3. Проаналізуйте діаграми квіток та запишіть їхні формули, використовуючи запропоновані умовні позначення. Для тих рослин, для яких відсутня відповідна діаграма, запропонуйте формулу квітки, якщо це не можливо, поставте прочерк "—". Результати занесіть до **таблиці 3** бланку для відповіді.

♀ — двостатева квітка;
♀ — жіноча квітка (маточкова);
♂ — чоловіча квітка (тичинкова);
* — актиноморфна квітка;
↑ — зигоморфна квітка;
∞ — невизначена кількість елементів квітки;
Ca (Calyx) — чашечка;
Co (Corolla) — віночок;

P (Perigonium) — проста оцвітина;
G (Gynoeceum) — гінецей (підкреслити знизу у випадку верхньої і зверху — для нижньої зав'язі);
A (Androeceum) — андроцей;
() — елементи квітки зростаються;
+ — елементи квітки розташовуються колами.

БАЖАЄМО УСПІХУ!

ВИЗНАЧЕННЯ РОСЛИНИ ЗА ДІАГРАМОЮ КВІТКИ

(бланк для відповіді)

Таблиця 1

Занесіть до клітинки таблиці номер діаграми квітки, який відповідає коду рослини.
У випадку, коли відсутня потрібна діаграма квітки, у клітинці таблиці поставте прочерк "—".

Код рослини	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З
Номер діаграми квітки								

Таблиця 2

Позначте правильні відповіді, закресливши (×) відповідні літери.

Запитання	Код рослини								
1. Ніколи не утворює квітки	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
2. Має плід коробочку	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
3. Має одностатеві квітки	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
4. Культурні сорти вживаються в їжу	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
5. Є лікарською рослиною (офіційної медицини)	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
6. Може спричинити смертельне отруєння	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
7. Належать до класу Однодольних	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
8. Належать до класу Дводольних	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
9. Має чергування гаметофіту та спорофіту, які живуть окремо	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	
10. В їжу вживають квітколоже	А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	

Таблиця 3.

Запишіть формулу квітки, використовуючи запропоновані умовні позначення. У випадку, коли відсутня потрібна діаграма квітки, у клітинці таблиці поставте прочерк "—".

Код рослини	Формула квітки
А	
Б	
В	
Г	

Код рослини	Формула квітки
Д	
Е	
Ж	
З	

- ♀ — двостатева квітка
- ♀ — жіноча квітка (маточкова);
- ♂ — чоловіча квітка (тичинкова);
- * — актиноморфна квітка;
- ↑ — зигоморфна квітка;
- ∞ — невизначена кількість елементів квітки;
- Ca (Calyx) — чашечка;
- Co (Corolla) — віночок;

- P (Perigonium) — проста оцвітина;
- G (Gynoeceum) — гінецей (підкреслити знизу у випадку верхньої і зверху – для нижньої зав'язі);
- A (Androeceum) — андроцей;
- () — елементи квітки зростаються;
- + — елементи квітки розташовуються колами.